

Buizenmaker van stiel

Marjet Vandenbulcke

Er was in de najaren van Wereldoorlog II weinig werk te vinden in de streek. Remi Claeys, een van de gebroeders Claeys van Zedelgem, wilde een nieuw bedrijf opstarten. Zijn oudste zoon, André, was immers aan een job toe. Deze kreeg de opdracht in Lichtervelde, dicht bij het station, een buizenfabriek op te richten. We schreven toen 1949. Raf Haeghebaert was er een van de eerste medewerkers...

Vanaf april 1950 worden er bij NV Werkhuizen Remi Claeys stalen buizen gemaakt, aanvankelijk op één buizenmachine. Een handvol mannen kunnen er aan de slag. Na een langzaam begin komt er stilaan meer schot in de zaak. Intussen geraakt agrarisch Lichtervelde verzoend met de idee dat er een echte fabriek in hun dorp is, met mannen in blauwe pakken, meestergasten, prikklokken en een schaftlokaal. Stilaan gaan de Lichterveldenaars er ook naar werk vragen.

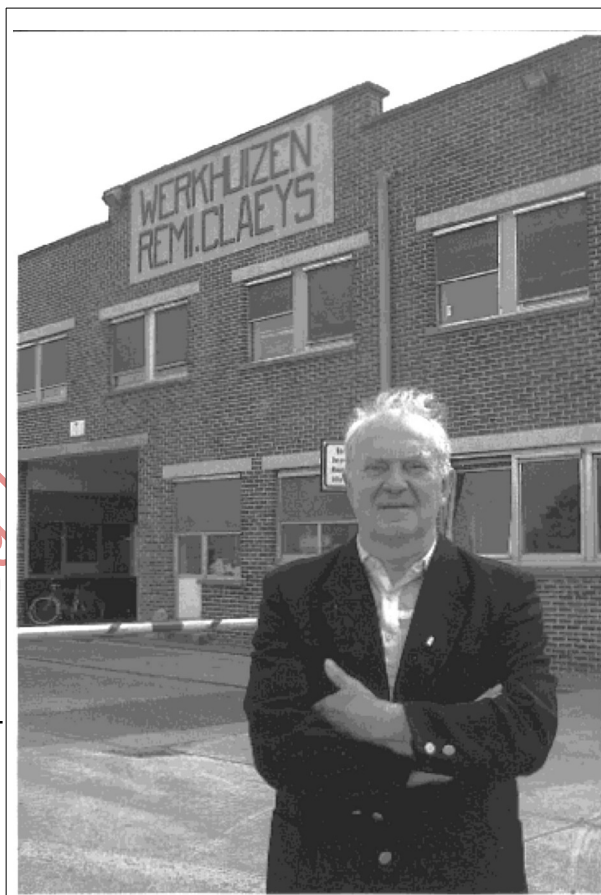
Zo ook Rafael Haeghebaert.

Ik ging hem ten huize opzoeken en samen haalden we veel en verre herinneringen op.

Begin 1951, Raf is 17 jaar en werkzoeken. Op een dag krijgt hij bericht dat hij bij Flandria (ook van de familie Claeys) op de Hille te Zwevezele kan beginnen. Vreugde alom dus. Een ongeval echter tijdens het voetbal bij de Juniores F.C. Lichtervelde, het weekend vóór hij naar Claeys

gaat, trekt een dikke streep door de rekening. In zijn herinneringen ziet hij nog het voetbalplein, of wat daar toen voor moest doorgaan¹. Buiten het voetbalseizoen was het plein een koeienweide. De vele vlaaien van die beesten creëerden evenveel weelderige graspollen waarover Raf struikelde... Het was gebeurd: been gebroken en 't vooruitzicht van werk was foetsie!

Terwijl hij herstellende is, gaat hij toch eens langs bij de Werkhuizen Remi Claeys in eigen gemeente. Willy Verbouwe, toen pointeur, belooft hem niet te vergeten. Maar

© Kurt Desplenter

¹ Het terrein was gelegen aan de westzijde van de huidige Dr. Roelenslaan en aan de zuidkant van de Burg. Callewaertlaan.

het blijft duren en ondertussen neemt Raf een job aan in de zetelfabriek van Leon Maes.

En Verbouwe houdt woord. In april 1951 mag Raf starten bij Remi Claeys, in dagdienst. 'Je kan het je niet voorstellen', mijsmert Raf, 'we maakten toen vouwstoelen in stalen buizen voor het leger. Het hele procédé werd door een handvol mensen uitgevoerd: buizen maken, stoelen monteren en schilderen (in 't donkergrijs). We besteedden er veel zorg aan, maar bij levering in een kazerne te Gent, werden ze gewoon op de grond gegooid. We waren allemaal beginners', herinnert Raf zich, 'zodat heel wat stoelen afgekeurd werden door het leger'. Aan het stoelen maken komt een einde wanneer de bestelling afgewerkt is. Er heerst nu zelfs gedeeltelijke werkloosheid, maar Raf mag blijven. Blijkbaar zijn Mijnheer André en atelierchef Jozef Degheselle tevreden over zijn inzet.

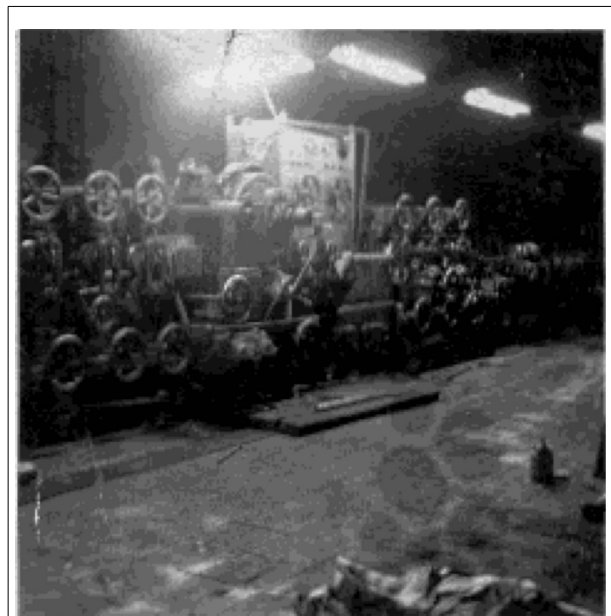

De tweede ploeg van F.C.-Lichtervelde in 1950 - '51. Rechts op de voorste rij is Raf Haeghebaert.

Weinige tijd nadien is er weer volop werk. Nu worden er bedden gemaakt, weer voor het leger en weer in stalen buizen, natuurlijk. De orders lopen vlot binnen en men kan in twee ploegen werken. Wat later wordt het drieploegenstelsel ingevoerd. Er wordt zelfs zes dagen per week gewerkt, zodat de mensen die de nachtploeg beginnen op zaterdagavond, slechts om zes uur de zondagmorgen gedaan hebben. Velen haasten zich dan -per fiets- om nog vóór de preek in de zesuurnmis te geraken. In werkkledij en met hun 'mallette' naast zich bezetten ze de achterste stoelen.

Eind de jaren '50 verlaten dagelijks een twintigtal vrachtwagens met stalen buizen de werkhuizen. Rond de jaren '60 wordt een werktijdverkorting ingevoerd. Er wordt dan nog slechts gearbeid tot de zaterdagmiddag 14 uur.

Begin de jaren '60 wordt een buizenmachine met HF-generator (voor ingewijden: de BM5) in gebruik genomen die naast stalen ook aluminium buizen kan lassen. Een mijlpaal in de geschiedenis van het bedrijf. BM6, waarop ook aluminium buizen worden gemaakt, blijft dan ook niet lang uit. Alles verloopt nogal vlot en de baas is tevreden. Zo tevreden zelfs, dat hij op een keer na het werk zijn mensen

Een der eerste buizenlijnen bij Remi Claeys.

trakteert. 'Toen was René Verkain pointeur', herinnert Raf zich. 'Hij goot de glazen steeds maar vol... tot André Claeys in panische angst riep: "Ja maar, al die mensen moeten nog naar huis!" Hij had gelijk, maar de meesten beseften het niet meer'.

Raf is ondertussen een buizenmaker eerste klas geworden. Wanneer de nieuwe buizenmachine BM8 in bedrijf genomen wordt, is hij het die aangesproken wordt om ze op te starten en te bedienen.

De opbloei van het bedrijf zou natuurlijk niet mogelijk geweest zijn zonder ervaren personeel, zonder investeringen en zonder de onverwoestbare inzet van André Claeys'.

Zijn herinneringen zijn her en der doorspekt met anekdoten en straffe verhalen over personen en collega's. Namen en bijnamen zoals 'de vispiet', Firmin Desmet, Kenneth, 'smetje' Vermeersch, André Ligneel, Michel Inghelbrecht, Walter Vanvyaene, 'lange' Gerard, Charles Verwichte, en anderen vallen heen en weer over de conversatietafel.

Aangezien schrijfster dezes ook 32 jaar bij Remi Claeys achter de rug heeft, hebben interviewer en geïnterviewde uiteraard nog over meer pittige details gesproken die niet allemaal voor publicatie vatbaar zijn... Iedereen heeft zo zijn erecode. Maar Raf is een van de weinige mensen waar je nooit problemen mee had. Niet dat hij geen karakter had, verre van! Maar hij gaf zo de schijn rimpelloos door het leven te gaan.

In december 1990 ging Raf met bruggpensioen, één maand vooraleer ikzelf met rustpensioen ging. Er was plaats voor een nieuwe generatie.